

॥ ఓం నమో వేంకటేశాయ ॥

16.09.2023 - శనివారం (75వ రోజు)

శ్రీమదాగవతం

॥ శ్రీ గురు ప్రార్థనా ॥

గురుర్బ్రహ్మ గురుర్విష్ణుః, గురుర్దేవో మహేశ్వరః ।

గురుస్సాక్షాత్ పరం బ్రహ్మ, తస్మై శ్రీగురవే నమః ॥

॥ శ్రీనివాస ప్రార్థనా ॥

శేషతల్పవిరక్తాయ శేషశైల నివాసినే ।

శేషజీవానురక్తాయ శ్రీనివాసాయ తే నమః ॥

॥ అథ సంకల్పః ॥

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే-విరాజమానస్య-నిత్య శుద్ధ బుద్ధ ముక్త స్వభావస్య-లీలా గృహీత
విగ్రహస్య-శ్రీ పద్మావతీ జానేః -అనుగ్రహేణ-అస్మాకం-సర్వేషాం-బుద్ధి శుద్ధ్యర్థం-
విద్యాభివృద్ధ్యర్థం-భక్తి జ్ఞాన వైరాగ్యాది-తదనుకూల-సర్వ సంపత్ సమృద్ధ్యర్థం-
శ్రీ పరమేశ్వరప్రీత్యర్థం-శ్రీమదాగవత పారం కరిష్యామహే.

అస్య-శ్రీమదాగవతస్తోత్ర మహామంత్రస్య-నారద ఋషిః-బృహతీ ఛందః-శ్రీకృష్ణః
పరమాత్మా దేవతా-బ్రహ్మ బీజం-భక్తిః శక్తిః -జ్ఞాన వైరాగ్యే కీలకం-అస్మాకం
శ్రీమద్భగవత్ప్రసాదసిద్ధ్యర్థే పాఠే వినియోగః ॥

॥ ధ్యానం ॥

నారాయణాఖ్య ఘన పాదప బద్ధ దేహం

వ్యాస ప్రవాళ శుక కోరక సూత పుష్పాం

లీలా కథావగత భూమ యశస్సుగంధాం

వల్లీమిమాం భజత భాగవతాభిధేయాం ॥

శ్రీమదాగవతం ప్రవచనం - బహుశ్రీ కుప్పా విశ్వనాథ శర్మ గారిచే ప్రారంభం

శ్లోక పారాయణం - కె.వి.ఎస్.వి.జి. శేషాచార్యులు మరియు

డా. పి.వి.ఎన్.ఎన్. మారుతి గార్లచే...

శ్రీమద్భాగవతం

ద్వితీయ స్కంధము

చతుర్థ అధ్యాయము

అథ శ్రీమద్భాగవతే పారమహంస్యాం సంహితాయాం ద్వితీయస్కంధే చతుర్థో_ధ్యాయః

సూత ఉవాచ

వైయాసకేరితి వచస్తత్త్వనిశ్చయమాత్మనః

ఉపధార్య మతిం కృష్ణే ఔత్తరేయః సతీం వ్యధాత్

॥ 2-4-1 ॥

ఆత్మజాయాసుతాగారపశుద్రవిణబంధుషు

రాజ్యే చావికలే నిత్యం విరూఢాం మమతాం జహౌ

॥ 2-4-2 ॥

పప్రచ్ఛ చేమమేవార్థం యన్మాం పృచ్ఛథ సత్తమాః

కృష్ణానుభావశ్రవణే శ్రద్ధధానో మహామనాః

॥ 2-4-3 ॥

సంస్థాం విజ్ఞాయ సన్న్వస్య కర్మ త్రైవర్గికం చ యత్

వాసుదేవే భగవతి ఆత్మభావం దృఢం గతః

॥ 2-4-4 ॥

రాజోవాచ

సమీచీనం వచో బ్రహ్మాన్ సర్వజ్ఞస్య తవానఘ

తమో విశీర్యతే మహ్యం హరేః కథయతః కథాం

॥ 2-4-5 ॥

భూయ ఏవ వివిత్సామి భగవానాత్మమాయయా

యథేదం సృజతే విశ్వం దుర్విభావ్యమధీశ్వరైః

॥ 2-4-6 ॥

యథా గోపాయతి విభుర్యథా సంయచ్ఛతే పునః

యాం యాం శక్తిముపాశ్రిత్య పురుశక్తిః పరః పుమాన్

ఆత్మానం క్రీడయన్ క్రీడన్ కరోతి వికరోతి చ

॥ 2-4-7 ॥

నూనం భగవతో బ్రహ్మాన్ హరేరద్భుతకర్మణః

దుర్విభావ్యమివాభాతి కవిభిశ్చాపి చేష్టితం

॥ 2-4-8 ॥

యథా గుణాంస్తు ప్రకృతేర్యుగపత్కమశో_పి వా

బిభర్తి భూరిశస్త్వేకః కుర్వన్ కర్మాణి జన్మభిః

॥ 2-4-9 ॥

విచికిత్సితమేతన్నే బ్రవీతు భగవాన్ యథా

శాబ్దే బ్రహ్మణి నిష్ఠాతః పరస్మింశ్చ భవాన్ ఖలు

॥ 2-4-10 ॥

సూత ఉవాచ

ఇత్యుపామంత్రితో రాజ్ఞా గుణానుకథనే హరేః

హృషీకేశమనుస్మృత్య ప్రతివక్తుం ప్రచక్రమే

॥ 2-4-11 ॥

శ్రీశుక ఉవాచ

నమః పరస్మై పురుషాయ భూయసే

సదుద్భవస్థాననిరోధలీలయా

గృహీతశక్తిత్రితయాయ దేహినా

మంతర్భవాయానుపలక్ష్యవర్తనే

॥ 2-4-12 ॥

భూయో నమః సద్భజినచ్ఛిదేఽసతా

మసంభవాయాఖిలసత్త్వమూర్తయే

పుంసాం పునః పారమహంస్య ఆశ్రమే

వ్యవస్థితానామనుమృగ్యదాశుషే

॥ 2-4-13 ॥

నమో నమస్తేఽస్త్వషభాయ సాత్వతాం

విదూరకాష్ఠాయ ముహూః కుయోగినాం

నిరస్తసామ్యాతిశయేన రాధసా

స్వధామని బ్రహ్మణి రంస్యతే నమః

॥ 2-4-14 ॥

యతీర్తనం యత్స్మరణం యదీక్షణం

యద్వందనం యచ్ఛ్రవణం యదర్హణం

లోకస్య సద్యో విధునోతి కల్మషం

తస్మై సుభద్రశ్రవసే నమో నమః

॥ 2-4-15 ॥

విచక్షణా యచ్ఛరణోపసాదనాత్

సంగం వ్యదస్యోభయతోఽన్తరాత్మనః

విందంతి హి బ్రహ్మగతిం గతక్లమా

స్తస్మై సుభద్రశ్రవసే నమో నమః

॥ 2-4-16 ॥

తపస్విన్ దానపరా యశస్విన్
మనస్విన్ మంత్రవిదః సుమంగలాః
క్షేమం న విందంతి వినా యదర్పణం
తస్మై సుభద్రశ్రవసే నమో నమః

॥ 2-4-17 ॥

కిరాతహూణాండ్రపులిందపుల్కసా
ఆభీరకంకా యవనాః ఖసాదయః
యేఽన్యే చ పాపా యదపాశ్రయాశ్రయాః
శుభ్యంతి తస్మై ప్రభవిష్ణవే నమః

॥ 2-4-18 ॥

స ఏష ఆత్మాఽఽత్మవతామధీశ్వర
స్త్రయీమయో ధర్మమయస్తపోమయః
గతవ్యలీకైరజశంకరాదిభి
ర్వితర్భులింగో భగవాన్ ప్రసీదతాం

॥ 2-4-19 ॥

శ్రియః పతిర్యజ్ఞపతిః ప్రజాపతి
ర్ధియాంపతిర్లోకపతిర్ధరాపతిః
పతిర్గతిశ్చాంధకవృష్ణిసాత్వతాం
ప్రసీదతాం మే భగవాన్ సతాం పతిః

॥ 2-4-20 ॥

యదంఘ్ర్యుభిధ్యానసమాధిధౌతయా
ధియానుపశ్యంతి హి తత్త్వమాత్మనః
వదంతి చైతత్కవయో యథారుచం
స మే ముకుందో భగవాన్ ప్రసీదతాం

॥ 2-4-21 ॥

ప్రచోదితా యేన పురా సరస్వతీ
వితన్వతాజస్య సతీం స్మృతిం హృది
స్వలక్షణా ప్రాదురభూత్కిలాస్యతః
స మే ఋషీణామృషభః ప్రసీదతాం

॥ 2-4-22 ॥

భూతైర్మహద్భిర్య ఇమాః పురో విభు

ర్నిర్మాయ శేతే యదమూషు పూరుషః

భుంక్తే గుణాన్ షోడశ షోడశాత్మకః

సోఽలంకృషీష్ట భగవాన్ వచాంసి మే

॥ 2-4-23 ॥

నమస్తస్మై భగవతే వ్యాసాయామిత తేజసే

పపురాఽనమయం సౌమ్యాః యన్ముఖాంబురుహోసవం

॥ 2-4-24 ॥

ఏతదేవాత్మభూ రాజన్ నారదాయ విప్రుచ్ఛతే

వేదగర్భోఽభ్యధాత్సాక్షాద్యదాహ హారిరాత్మనః

॥ 2-4-25 ॥

ఇతి శ్రీమద్భాగవతే పారమహంస్యాం సంహితాయాం ద్వితీయస్కంధే చతుర్థోఽధ్యాయః

అథ శ్రీమద్భాగవతే పారమహంస్యాం సంహితాయాం ద్వితీయస్కంధే పంచమోఽధ్యాయః

నారద ఉవాచ

దేవదేవ నమస్తేఽస్తు భూతభావన పూర్వజ

తద్విజానీహి యజ్ఞానమాత్మతత్త్వనిదర్శనం

॥ 2-5-1 ॥

యద్రూపం యదధిష్ఠానం యతః సృష్టమిదం ప్రభో

యత్సంస్థం యత్పరం యచ్ఛ తత్తత్త్వం వద తత్త్వతః

॥ 2-5-2 ॥

సర్వం హ్యేతద్భవాన్ వేద భూతభవ్యభవత్ప్రభుః

కరామలకవద్విశ్వం విజ్ఞానావసితం తవ

॥ 2-5-3 ॥

యద్విజ్ఞానో యదాధారో యత్పరస్త్వం యదాత్మకః

ఏకః సృజసి భూతాని భూతైరేవాత్మమాయయా

॥ 2-5-4 ॥

ఆత్మన్ భావయసే తాని న పరాభావయన్ స్వయం

ఆత్మశక్తిమవష్టభ్య ఊర్ణనాభిరివాక్లమః

॥ 2-5-5 ॥

నాహం వేద పరం హ్యస్మిన్ నాపరం న సమం విభో

నామరూపగుణైర్భావ్యం సదసత్కించిదన్యతః

॥ 2-5-6 ॥

స భవానచరద్భోరం యత్తపః సుసమాహితః
తేన భేదయసే నస్త్యం పరాశంకాం ప్రయచ్ఛసి ॥ 2-5-7 ॥

ఏతన్నే పృచ్ఛతః సర్వం సర్వజ్ఞ సకలేశ్వర
విజానీహి యథైవేదమహం బుధ్యేఽనుశాసితః ॥ 2-5-8 ॥

బ్రహ్మోవాచ

సమ్యక్కారుణికస్యేదం వత్స తే విచికిత్సితం
యదహం చోదితః సౌమ్య భగవద్వీర్యదర్శనే ॥ 2-5-9 ॥

నాన్యతం తవ తచ్ఛాపి యథా మాం ప్రబ్రవీషి భోః
అవిజ్ఞాయ పరం మత్త ఏతావత్త్వం యతో హి మే ॥ 2-5-10 ॥

యేన స్వరోచిషా విశ్వం రోచితం రోచయామ్యహం
యథార్కోఽగ్నిర్యథా సోమో యథర్క్షగ్రహతారకా ॥ 2-5-11 ॥

తస్మై నమో భగవతే వాసుదేవాయ ధీమహి
యన్మాయయా దుర్జయయా మాం బ్రువంతి జగద్గురుం ॥ 2-5-12 ॥

విలజ్జమానయా యస్య స్థాతుమీక్షాపథేఽముయా
విమోహితా వికత్థంతే మమాహమితి దుర్ధియః ॥ 2-5-13 ॥

ద్రవ్యం కర్మ చ కాలశ్చ స్వభావో జీవ ఏవ చ
వాసుదేవాత్పరో బ్రహ్మాన్ న చాన్యోఽర్థోఽస్తి తత్త్వతః ॥ 2-5-14 ॥

నారాయణపరా వేదా దేవా నారాయణాంగజాః
నారాయణపరా లోకా నారాయణపరా మఖాః ॥ 2-5-15 ॥

నారాయణపరో యోగో నారాయణపరం తపః
నారాయణపరం జ్ఞానం నారాయణపరా గతిః ॥ 2-5-16 ॥

తస్యాపి ద్రష్టురీశస్య కూటస్థస్యాఖిలాత్మనః
సృజ్యం సృజామి సృష్టోఽహమీక్షయైవాభిచోదితః ॥ 2-5-17 ॥

- సత్త్వం రజస్తమ ఇతి నిర్గుణస్య గుణాస్త్రయః
స్థితిసర్గనిరోధేషు గృహీతా మాయయా విభోః ॥ 2-5-18 ॥
- కార్యకారణకర్తృత్వే ద్రవ్యజ్ఞానక్రియాశ్రయాః
బద్ధంతి నిత్యదా ముక్తం మాయినం పురుషం గుణాః ॥ 2-5-19 ॥
- స ఏష భగవాంల్లింగైస్త్రిభిరేభిరథోక్షజః
స్వలక్షితగతిర్బ్రహ్మాన్ సర్వేషాం మమ చేశ్వరః ॥ 2-5-20 ॥
- కాలం కర్మ స్వభావం చ మాయేశో మాయయా స్వయా
ఆత్మన్య దృచ్ఛయా ప్రాప్తం విబుభూషురుపాదదే ॥ 2-5-21 ॥
- కాలాద్గుణవ్యతికరః పరిణామః స్వభావతః
కర్మణో జన్మ మహతః పురుషోధిష్ఠితాదభూత్ ॥ 2-5-22 ॥
- మహతస్తు వికుర్వాణాద్రజఃసత్వోపబృంహితాత్
తమఃప్రధానస్త్వభవద్ద్రవ్యజ్ఞానక్రియాత్మకః ॥ 2-5-23 ॥
- సోఽహంకార ఇతి ప్రోక్తో వికుర్వన్ సమభూత్త్రిధా
వైకారికస్తైజసశ్చ తామసశ్చేతి యద్భిదా
ద్రవ్యశక్తిః క్రియాశక్తిర్జ్ఞానశక్తిరితి ప్రభో ॥ 2-5-24 ॥
- తామసాదపి భూతాదేర్వికుర్వాణాదభూన్నభః
తస్య మాత్రా గుణః శబ్దో లింగం యద్ద్రష్టుదృశ్యయోః .. ॥ 2-5-25 ॥
- నభసోఽథ వికుర్వాణాదభూత్స్పర్శగుణోఽనిలః
పరాన్వయాచ్ఛబ్దవాంశ్చ ప్రాణ ఓజః సహో బలం ॥ 2-5-26 ॥
- వాయోరపి వికుర్వాణాత్కాలకర్మస్వభావతః
ఉదపద్యత తేజో వై రూపవత్స్పర్శశబ్దవత్ ॥ 2-5-27 ॥
- తేజసస్తు వికుర్వాణాదాసీందంభో రసాత్మకం
రూపవత్స్పర్శవచ్ఛాంభో ఘోషవచ్ఛ పరాన్వయాత్ ॥ 2-5-28 ॥

విశేషస్తు వికుర్వాణాదంభసో గంధవానభూత్
పరాన్వయాద్రసస్పర్శశబ్దరూపగుణాన్వితః

॥ 2-5-29 ॥

వైకారికాన్మనో జజ్ఞే దేవా వైకారికా దశ
దిగ్వాతార్కప్రచేతోఽశ్వవహ్నిండ్రోపేంద్రమిత్రకాః

॥ 2-5-30 ॥

తైజసాత్తు వికుర్వాణాదింద్రియాణి దశాభవన్
జ్ఞానశక్తిః క్రియాశక్తిర్బుద్ధిః ప్రాణశ్చ తైజసౌ
శ్రోత్రం త్వగ్ప్రాణదృగ్జిహ్వో వాగ్దోర్మేఢ్రాంఘ్రిపాయవః

॥ 2-5-31 ॥

యదైతేఽసంగతా భావా భూతేంద్రియమనోగుణాః
యదాయతననిర్మాణే న శేకుర్బ్రహ్మవిత్తమ

॥ 2-5-32 ॥

తదా సంహత్య చాన్యోన్యం భగవచ్ఛక్తిచోదితాః
సదసత్త్వముపాదాయ చోభయం సస్పృజుర్హృదః

॥ 2-5-33 ॥

వర్షపూగసహస్రాంతే తదండముదకేశయం
కాలకర్మస్వభావస్థో జీవోఽజీవమజీవయత్

॥ 2-5-34 ॥

స ఏవ పురుషస్తస్మాదండం నిర్భిద్య నిర్గతః
సహస్రోర్వంఘ్రిబాహ్వాక్షః సహస్రాననశీర్షవాన్

॥ 2-5-35 ॥

యస్యేహవయవైర్లోకాన్ కల్పయంతి మనీషిణః
కట్యాదిభిరధః సప్త సప్తోర్ధ్వం జఘనాదిభిః

॥ 2-5-36 ॥

పురుషస్య ముఖం బ్రహ్మ క్షత్రమేతస్య బాహవః
ఊర్వోర్వైశ్యో భగవతః పద్భ్యాం శూద్రో వ్యజాయత

॥ 2-5-37 ॥

భూర్లోకః కల్పితః పద్భ్యాం భువర్లోకోఽస్య నాభితః
హృదా స్వర్లోక ఉరసా మహర్లోకో మహాత్మనః

॥ 2-5-38 ॥

గ్రీవాయాం జనలోకశ్చ తపోలోకః స్తనద్వయాత్
మూర్ధభిః సత్యలోకస్తు బ్రహ్మలోకః సనాతనః

॥ 2-5-39 ॥

